



Folkhälsomyndigheten

Rekommendationer för hantering av avliden med bekräftad covid-19

Interimistisk version 2, Gäller från 2020-04-02

Dessa rekommendationer är ett stöd vid hantering av avliden med bekräftad covid-19 och är ett komplement till aktuella föreskrifter och lokalt utarbetade riktlinjer inom respektive verksamhet.

Rekommendationerna riktar sig till alla som är eller kan vara inblandade i processen kring en avliden person; sjukvård och omsorg, polis, räddningstjänst, berörda aktörer inom övrig kommunal verksamhet, rättsmedicinska enheter, trossamfund och begravningsentreprenörer.

Hantering av avliden

Risken för smitta från en avliden person bedöms som låg men kan ske genom kontaktsmitta det vill säga direkt med kroppsvätskor från den avlidne eller med föremål som är nedsmutsat av kroppsvätskor.

Minimera kontakten med den avlidna personen och tänk på att det är viktigt att ha god handhygien i samband med all kontakt med de avlidna. Att använda skyddsutrustning på ett korrekt sätt och att följa städ- och avfallsrutiner minskar smittrisken. Skyddsutrustning ska alltid, enligt arbetsmiljölagstiftning, användas vid risk för kontakt med kroppsvätskor. Vilken skyddsutrustning som används beror på vilka arbetsmoment som ska utföras och riskerna med dessa.

Vid vissa arbetsmoment finns risk för [droppsmitta](#), det vill säga smitta via vätskedroppar förs över vid stänk. Vid risk för droppsmitta används särskild skyddsutrustning.

Avlidna i covid-19 transporteras enligt lokala rutiner för vidare hantering, inklusive post-mortem-undersökning. Det är viktigt att det finns rutiner så att de som fortsatt hanterar den avlidne personen får information om dödsorsak och på så sätt kan följa sina rutiner för avliden i covid-19. Kroppen sveps på sådant sätt att risken för kontaktsmitta minimeras. Bisättningsäck är i normalfallet inte nödvändigt vid hanteringen av avliden med covid-19 men kan behövas av andra skäl, exempelvis vid större mängder kroppsvätska.

De som utför förberedelser, hygieniska eller religiösa, som till exempel tvagning av en kropp inför begravningen, behöver veta hur personlig skyddsutrustning används. Det finns inget hinder för förevisning av stoft för anhöriga. Anhöriga som på plats vill ta ett personligt avsked av den avlidna informeras om vilka rutiner som gäller och också om de behöver använda personlig skyddsutrustning.

Vid hantering av den avlidnas kropp används personlig skyddsutrustning i enlighet med lokala rutiner och anpassat till den typ av kontakt som sker med kroppen. Var särskilt uppmärksam på arbetsmoment som kan innebära stänk av kroppsvätskor.

De arbetstagare som ska ta hand om bohag i den avlidnes hem efter att städning utförts, behöver inte vidta andra skyddsåtgärder än vad som är brukligt vid dödsfall som orsakats av annan anledning än covid-19. Exempel på sådana skyddsåtgärder kan vara engångshandskar och att tillämpa god handhygien.

Undersökning post-mortem inom sjukvård och rättsmedicin

Barriärskydd och särskilda tekniker för att undvika kontakt med kroppsvätskor ska tillämpas. Aerosol-genererande procedurer bör undvikas. I tillägg till basala hygienrutiner rekommenderas personlig skyddsutrustning som skydd för dropp- och kontaktsmitta. Vid aerosolgenererande procedurer, som till exempel oscillerande apparatur, används andningsskydd enligt lokala riktlinjer.

Balsamering, kremering och gravsättning

Balsamering kan utföras av utbildade obduktionstekniker enligt lokala rutiner. Jordbegravning utförs utan att ytterliga åtgärder behöver vidtas. Kremering utförs där det finns sådana anläggningar. Hanteringen av den avlidnes kropp följer skyddsåtgärder beskrivna i avsnittet Hantering av avliden.

Ytterligare information

[Infection Prevention and Control for the safe management of a dead body in the context of COVID-19, WHO, Mars 2020](#)

[Considerations related to the safe handling of bodies of deceased persons with suspected or confirmed COVID-19, ECDC, Mars 2020](#)

[Autopsy practice relating to possible cases of COVID-19. Royal College of Pathologists, UK, Februari 2020](#)

[Collection and Submission of Postmortem Specimens from Deceased Persons with Known or Suspected COVID-19, US CDC \(Interim Guidance\), Mars 2020](#)

[Begravningsförordning 1990:1147](#)

[Folkhälsomyndighetens samlade information om covid-19](#)